Поштарина плаћена у готову

НОВИ САД
субота
12 октобра
1940

Година VI
Бр. 239(1.624)

ДАН

Главни уредник: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ

Независни информативни дневник
Излази свакодневно осим понедељком
Примерак 1 Д
Месечна претплата 20 д. за земљу 50 за иностранство
Огласи по тарифи

Редакција и администрација Краља Александра 7. — Телефон: 21-05 — 21-06. Чековни рачун код Поштанске штедионице у Београду број 52.460 — Поштански фах број 148 — Рукописи и фотографије се не враћају.

Јапанци напуштају Енглеску

Јапанске банке затварају своје филијале у Лондону

Нови жестоки напади на Лондон

СПОРАЗУМ О МАЂАРСКО-НЕМАЧКОЈ ПОЉОПРИВРЕДНОЈ САРАДЊИ

Будимпешта, 11 октобра. (А.А.) — МТИ јавља:

Између мађарских и немачких делегата вођени су у Будимпешти успешни преговори у циљу учвршћивања мађарско-немачке пољопривредне сарадње. Ови су преговори вођени на основу разговора које су у августу ове године имали у Берлину министар пољопривреде Рајха г. Даре и министар пољопривреде мађарске владе гроф Михаило Телеки.

По завршетку разговора у Будимпешти закључен је споразум. Овај се споразум односи на размену научних и практичких експеримената у погледу садница медицинских биљака, уљарица, воћа, рогате стоке, коња, живине и јаја.

Овај споразум омогућиће још већи развој привредних односа између обе земље, а Мађарској пружа могућност да учествује у решавању привредних питања у великом привредном европском простору.

Токио, 11 октобра. (А.А.) — ДНБ јавља:

Јутрошњи „Токио Асахи Шимбун" објављује извештај из Лондона, у коме се вели да ће скоро сви Јапанци, који живе у британској престоници да отпутују из енглеске јапанским бродом „Фуџими Мару."

У извештају се вели да Јапанци напуштају Лондон у првом реду због све веће опасности по живот због из дана у дан све жешћих немачких ваздушних напада.

Све јапанске трговине у Лондону, каже дописник, затворене су.

Одлазе из Енглеске чак и они многобројни Јапанци који су ожењени са Енглескињама.

Јапански генерални конзулат у Лондону указује најобимнију потпору Јапанцима који одлазе из Енглеске.

Токио, 11 октобра. (А.А.) — ДНБ јавља:

Листови јављају да је јапанска влада препоручила свим јапанским банкама које имају филијале у Лондону да што пре затворе и ликвидирају те филијале.

До даље наредбе остаће отвоерна само филијала „Јокохаме Спеси Бенк" у Лондону.

Лист „Ничи Ничи" каже да ће по угледу банке затворити своје филијале и јапанска увозна и слична предузећа.

Немачко ваздухопловство наставља са акцијом над Енглеском

Лондон, 11 октобра. — (А. А.) Агенција Рајтер јавља:

Министарство ваздухопловства и министарство унутрашње безбедности издали су следеће службено саопштење о делатности немачког ваздухопловства у току прошле ноћи изнад Велике Британије.

Напади непријатељског ваздухопловства у току прошле ноћи били су овога пута, углавном, уперени на Лондон, мада и из осталих крајева Енглеске, као и из Велса, јављају да су бачене бомбе.

Бомбе јаког разорног дејства, а и исто тако упаљиве бомбе бачене су на широки простор Лондона и његових предграђа, оштетивши известан број приватних кућа. Исто тако, изазвани су пожари који су били убрзо сви угашени.

Појединости о броју жртава још не достају. Зна се да је известан број лица погинуо и рањен, с обзиром на обим бомбардовања која су извршена на срећу број жртава, према досад познатим резултатима, није велики.

У једном граду јужног Велса домелиране су неке куће, док је мањи број лица погинуо или рањен.

Исто тако, бомбе су бачене у разним сеоским крајевима Велса.

У североисточној Енглеској непријатељски авиони извршили су напад на три града. У једном од нападнутих градова оштећено је неколико мањих кућа. Број погинулих је мали. У осталим деловима земље напади, уколико их је било, изазвали су само лакшу штету и мањи број жртава.

НЕМАЧКА ШТАМПА О БЕЗНАДЕЖНОМ ПОЛОЖАЈУ ЕНГЛЕСКЕ

„Фелкишер" Беобахтер предвиђа да ће лорд Бивербрук ускоро доживети судбину г. Чемберлена

„Фелкишер Беобахтер" дискутује изјављивања министра г. Бевина на конгресу „Тред-униона" у Саупорту, који је, између осталог, изјавио да ће радници после победе имати већег учешћа у државном животу. Лист тим поводом вели:

„Ово значи да је такозвана демократија била велика заблуда и да Енглези сад признају да су британски радници још у Светском рату били преварени обећањима, које нико није одржао. Г. Бевин овим потврђује плутократски карактер данашњег енглеског система, чије су најверније слуге он и његови другови.

Лист сматра да неугодан положај Енглеске потврђује и чињеница да су конзервативци изабрали за претседника своје странке г. Черчила, иако он не ужива поверење извесних кругова ове странке, као и да је положај лорда Бивербрука тако поколебан да ће ускоро доживети судбину г. Чемберлена. Лист сматра да је у Енглеској криза поверења још већа него раније кад се у Лондону сматра да одношење ратног материјала преко Бурме у Кину претставља велико оптерећење за Енглеску. Лист на крају вели:

„Лондонски радио труди се да умири народ који је постао неповерљив због тешке ситуације исхране, али признаје да Сједињене Америчке државе не испоручују никакве животне намирнице, јер се британске финансиске резерве у Америци служе искључиво за набавку ратног материјала. Овакве емисије лондонске радиостанице нису у складу са паролама о неисцрпљивим резервама које су од почетка рата биле главни стубови британске агитације против Немачке".

Америчка ваздухопловна мисија у Енглеској

Вашингтон, 11 октобра. (А.А.) — Агенција Стефани јавља:

Министар војске г. Стимсон изјавио је да је влада Сједињених Америчких Држава упутила у Енглеску ваздухопловну мисију, којој је стављено у задатак проучавање противавионске одбране. Ова мисија остаће у Енглеској неколико недеља.

Даље је г. Стимсон изјавио да ће на Хавајска Острва бити упућен један пук противавионске артилерије ради појачања одбране тог острва.

Исто тако, министарство војске дало је упутство индустрији која је у служби народне одбране, да се појача рад на производњи авиона.

Њујорк, 11 октобра. — Седамнаест фабрика авиона добило је налог да ради дан и ноћ, пуна 24 часа непрекидно.

ПОЗИВАЊЕ РЕЗЕРВИСТА У АМЕРИЧКОЈ МОРНАРИЦИ

Вашингтон, 11 октобра. — (А. А.) Агенција Рајтер јавља:

Издата је наредба за мобилизацију 23 батаљона резервиста америчке морнарице.

Позвани резервисти има да се јаве до 7 новембра у шест места назначених у позивима, која се налазе у разним тачкама Пацифика и Атлантског Океана.

—ооо—

МЕРЕ ЗА ПОЈАЧАЊЕ АМЕРИЧКЕ ПРОИЗВОДЊЕ АВИОНА

Вашингтон, 11 октобра. — (А. А.) Са меродавне стране издато је наређење да се производња ратних авиона појача до крајњих граница. Образован је нарочити стручни одбор на челу са генералом Арнолдом, који ће имати за дужност да даје инструкције за усавршавање ратних авиона према последњим ратним искуствима.

—ооо—

БЛОКИРАНА ИМОВИНА РУМУНСКИХ ДРЖАВЉАНА У АМЕРИЦИ

Вашингтон, 11 октобра (А.А.) — ДНБ јавља:

Претседник г. Рузвелт наредио је да се румунска потраживања, чија висина износи десет милиона долара, имају сматрати замрзнутим. У будуће ће се моћи подићи новац са ових румунских рачуна, само уз претходно одобрење министарства.

—о—

У три реда...

ШАНГАЈ, 11 октобра. — Градоначелник Шангаја г. Фушијаон, познат као присталица г. Ван Чинг Веја, нађен је убијен у своме стану. Убиство је изазвало велико узбуђење. Јапанске власти предузеле су мере и поведе истрагу, како би се пронашао непознати убица. (ДНБ)

ЊУЈОРК, 11 октобра. — По наређењу надлежних власти, сто апарата за обрушавање које је поручила Шведска уступљено је Великој Британији. (Рајтер)

МАДРИД, 11 октобра. — Генералисим Франко примио је јуче после подне италијанског маршала де Бона у приватну аудијенцију. (ДНБ)

ЛОНДОН, 11 октобра. — Јављају из Дуале у Камеруну да се тамо јуче искрцао генерал де Гол и да га је доче као генерални гувернер, који је његов присталица. (Рајтер)

ОТАВА, 11 октобра. — На рачун Велике Британије ускоро ће бити довршено три хиљаде борних кола најновијег типа. (Рајтер)

Разочарење и неспокојство у Енглеској

Рим, 11 октобра. (А.А.) — Агенција Стефани јавља:

„Пополо ди Рома" објављује чланак у коме се осврће на писање британске штампе, па констатује да се британска штампа заноси илузијама и оптимизмом, али да се ипак може утврдити да та штампа „лебди између илузије и разочарења".

Лист, поред осталог, каже:

„Група ратоборних политичара, одлучних да земљу воде у пропаст, ствара илузије које су веома опасне и шири оптимизам који се не може оправдати. Ова група не жели да одустане од својих интереса привилеговане касте, па макар то било и по цени пропасти земље. Међутим, разочарења се све више појављују и неспокојство је све веће. Оно је велико у толикој мери да ни британска штампа није више у стању да је прикрије.

Затим лист говори о томе како је и Енглезима већ јасно да су они у Африци изгубили важне позиције, како су британске позиције у Египту доведене у опасност, а исто тако и извесне позиције у Азији.

У РУМУНИЈИ СУ ЗАБРАЊЕНИ СВИ МАЂАРСКИ ЛИСТОВИ И ЧАСОПИСИ

Будимпешта, 11 октобра. — (А. А.) МТИ јавља:

Сазнаје се да су у Румунији забрањени сви мађарски листови и часописи.

БЕОГРАДСКА РАДИО СТАНИЦА ПОСВЕЋУЈЕ СВЕ ВЕЋУ ПАЖЊУ ВОЈВОДИНИ

Симфониски оркестар Београдског радиа приредиће бесплатне концерте за радио претплатнике у Новом Саду, Суботици, Сомбору, Петровграду и Вршцу

Конференција г. др. В. Јанића са претставницима културних и музичко-певачких друштава у Новом Саду

Радиофонија у свима земљама служи општим интересима, те се отуда она и мора да држи у државној режији, пошто ће се на тај начин најсигурније обезбедити све оно што се кроз радиофонију може корисно да пружи и народу и друштву. Наша радиофонија ни је још достигла онај степен на коме би требала да буде, па се може рећи да је у застоју у односу према радиофонији у многим другим европским државама. Радиофонија, међутим, задире у многе домене јавног живота, у политички, културни, просветни, привредни итд. Да би она одговорила своме циљу, мора се чинити све да, с једне стране, програми буду састављени тако да обухвате све што додирује радиофонска служба, а с друге стране да се појачају и капацитети појединих радио станица. До пре неколико месеци на овоме је било тешко радити, јер радио-станице нису биле у државним рукама. Њихово пословање заснивано је на комерцијалној основи. Када је пре краћег времена држава преузела радиофонску службу у своје руке, морало је безусловно да дође и до темељног преокрета у самоме раду.

Нова управа Београдске радио станице већ првих дана по пријему дужности предузела је све мере да се служба престоничке Радио станице реорганизује, како би то постала једна значајна национално-васпитна установа. Мора се подвући да је ово изискивало много напора и воље, али зато нису ни резултати изостали, јер већ данас Београдска радио станица заиста чини много у служби наше културно-просветне политике и националне пропаганде. Треба нарочито истаћи и то, да данашња управа Београдске радио станице утолико теже ради што је ова станица још врло слабог капацитета. Изгледи су да ће се и у томе погледу поћи ускоро много унапред, а тада ће свакако и наша радиофонска служба моћи да достигне свој пуни опсег. Главно је да се може без икаквих комплимената истаћи да данас Београдски радио задовољава, углавном, наше културне и уметничке потребе као и обавештајну службу, и на тај начин врло активно ради на организовању радиофоније и на прибирању све већег броја слушалаца и претплатника, од којих долазе и највећи приходи за издражавање ове установе.

На челу Управног одбора Београдске радио станице налази се министар у пензији г. др. Војислав Јанић, док положај директора заузима г. Станислав Краков. Велико искуство и познавање наших општих културних, просветних, политичких и других проблема, којима располаже г. др. Јанић, омогућиће овој нашој значајној националној установи да у потпуности развије своју активност и да послужи намењеној мисији.

Свакако да рад Београдске радио станице специјално интересује у сваком погледу Војводину. Многи Војвођани појављивали су се досада пред микрофоном престоничке Радио станице, а њене емисије данас слушају хиљаде грађана по војвођанским варошима и селима. Нова управа Радио станице у програму свога рада обратила је специјалну пажњу баш Војводини.

Данас после подне у просторијама Савеза културних друштава у Новом Саду одржава се конференција на којој ће се решавати на који ће начин Војвођани моћи што боље да учествују у извођењу програма Радио станице. На ову конференцију долазе претседник Управног одбора и министар у пензији г. др. Војислав Јанић, затим професор г. Коста Манојловић, г. Коњовић, референт за драму у Радио станици, и г. Чобанић, познавалац наше народне музике. Конференцији ће присуствовати и претставници културних друштава из Новога Сада.

И досада су многи војвођански научници, професори, музичари и други јавни радници учествовали у извођењу програма Београдске радио станице, али је жеља нове управе да се војвођанске снаге, које су у нашој земљи увек биле цењене и истицане, у будуће још више појављују на радио емисијама и тиме послуже и целоме народу. Тако ће се дати прилика да синови наше заслужне Војводине сами говоре о себи и о Војводини.

У последње време уводе се буњевачке вечери и певају буњевачке песме, које су имале великог одјека код наших Буњеваца. Сада се припремају и вечери за Русине, а већ војвођанске вечери, песме и музика одавно су на програму Београдске радио станице.

Радио станица намерава, како смо обавештени, да организује низ симфониских концерта у Новом Саду, Суботици, Сомбору, Петровграду и Вршцу. Нова управа успела је да створи први пут један велики симфониски оркестар од 65 чланова, који искључиво припада Радио станици, и који располаже одличним снагама тако да је на великој висини и по своме уметничком рангу може да се мери са одличним симфониским оркестрима у свету. Ови концерти симфониског оркестра биће једним делом бесплатни, и то за оне посетиоце који су радио-претплатници. Осим тога приредиће се и бесплатни концерти за раднике и сељаке.

Као што се види, Београдска радио станица посвећује врло велику пажњу Војводини и на тај начин много доприноси културно-просветном и националном васпитању народа овога краја.

Љ. Л.

КОНФЕРЕНЦИЈА У САВЕЗУ КУЛТУРНИХ ДРУШТАВА

Управа радио станице у Београду жели да преноси преко радиа приказ националног, културног, уметничког и привредног рада у Војводини, те је овластила Савез културних друштава у Новом Саду да у ту сврху сазове ширу конференцију претставника јавног, културног и привредног живота. Ова конференција ће се одржати данас, у петак, у 17 часова, у Спомен-дому. Конференцији ће присуствовати управник Београдске радио станице г. др. Војислав Јанић.

У Београду и у Србији у градњи је око 60 нових индустриских објеката

Београд, 11 октобра. — И поред постојеће међународне ситуације, не може се рећи да индустриска делатност у нашој земљи показује неки велики застој. Упркос недостатку сировина, опадање индустриске производње није, бар још до данас, показало неке велике последице. Поред те чињенице пада у очи повећање инвестиција у грађењу нових индустриских предузећа у земљи, а нарочито у Београду и Србији.

Према подацима ДАНА, у току ове године у Београду и Србији или је већ изграђено или се налази у градњи близу 60 нових индустриских предузећа. Може се рећи да ће ова година у погледу индустриске принове у Србији и Београду бити једна од најповољнијих. Ових 60 нових индустриских предузећа, која се подижу у Београду и Србији, односе се углавном на све гране индустрије: текстил, хемија, металургија, механика, индустрија уља, индустрија месних производа, одевна индустрија и рударство.

Капитали који се пласирају у ова нова индустриска предузећа у Београду и Србији пореклом су из земље, односно они нису ушли у току ове године из иностранства. Ипак, већи део капитала који се инвестира у ова нова индустриска предузећа пореклом је из Београда и Србије. Међутим, у овом капиталу знатну улогу игра капитал који се „преселио" из северних крајева.

Увоз машина, справа и апарата за првих 7 месеци о. г. није у толикој мери смањен према увозу за исто време у прошлој години. За првих 7 месеци о. г. увезено је индустриских машина и апарата око 12.500 тона у вредности око 259.4 милиона динара, а у прошлој години увоз је био око 14.500 тона у вредности око 245.7 милиона динара. Као што се види, увоз машина за индустрију најочитије показује да је активност на подизању индустрије у нашој земљи још увек доста знатна, односно да није много умањена према прошлим годинама.

Бесарабски Немци у Отаџбини

Први Немци исељеници из Бесарабије стигли су специјалним возом у Немачку. у Бемиш-Лојпа

ОДЈЕЦИ И МИШЉЕЊА

„ХРВАТСКИ ДНЕВНИК“ О СПОЉНОЈ ПОЛИТИЦИ ЈУГОСЛАВИЈЕ

„ХРВАТСКИ ДНЕВНИК“ (Загреб): Немачки а особито италијански листови много се баве расположењем политичких кругова Југославије, при чему се обилно служе писањем загребачког и београдског новинства. Наше господарске потешкоће нису измакле очима дописника иноземних листова, који су забиљежили такођер своједобне демонстрације у неким мјестима, које су престале, чим су мјеродавни фактори провели интервенцију, која је већ дала позитивне резултате.

Софијски дневник „Зарја“ доноси у броју од 6 листопада извјештај из Берлина, у којему цитира један чланак „Фелкишер Беобахтера“, који није остао незапажен и у нашој јавности. У том чланку пише официјозни њемачки лист, да након закључења берлинског тројног пакта треба сматрати, да су фронте у еуропској политици дефинитивно одређене и да у Европи, која се развија под управом Њемачке и Италије, нема више мјеста политици неутралности, која је престала бити актуелном. Но ако мало анализирамо оно, што се код нас збивало кроз ову годину дана и што се данас збива, видјет ће се, да политика неутралности, коју је водила Југославија, не бијаше политика дезинтересираности. Сав се наш господарски живот оријентирао према осовинским силама, и то што даље тим више. Постоје геополитички закони, којих нитко не може промијенити. Ти су закони особито након уласка Италије у рат, кад је престала свака наша прекоморска трговина, јасно и одлучно одредили правац наше господарске политике. Швицарски, енглески и амерички листови знаду додуше писати о притиску осовинских сила на Југославију, но то стварно није никакав притисак споменутих сила, него закон живота и положаја, који је донио развој ратних догађаја. Њемачки и талијански листови знаду опет спомињати неке политичке снаге, које да су несклоне осовини, но те снаге немају никаква утјецаја нити на нашу вањску политичку оријентацију нити на правац наше господарске политике. Југославија води данас једну сасвим реалну вањску политику, усклађену са ситуацијом у свијету, и она није ништа подузела нити подузима, чим би дошла у сукоб с моралним и животним интересима сила осовине. Што се она, као цјелина, брине за интегритет својега територија, а њезини саставни дијелови посебно за интегритет и интактност својега националног територија, то је нешто само по себи тако разумљиво, да би било необично, када тога не би било. Уосталом улазећи у овај рат обје су осовинске силе у неколико наврата јасно изјавиле, да немају никаквих територијалних аспирација на овом сектору, у што ни сада немамо разлога сумњати. Крај таквог стања ствари наши односаји према Њемачкој и Италији не могу бити друкчији него пријатељски.

Нови римокатолички парох у Белој Цркви

Бела Црква, 11 октобра. — Одлуком београдског надбискупа г. др. Ујчића, пензионисан је белоцрквански р. католички парох г. Едуард Ј. Киндл, а истом одлуком, на његово место, постављен је за пароха г. Никола Ленер, бивши парох у Банатској Тополи, а ранији белоцрквански капелан. (Дан)

Уредба о Централи за огрев предвиђа могућност принудног откупа свих количина огревног дрвета

које премашују потребе за грејање сопствених просторија у току девет месеци

У појединим местима може се прописати рационирање продаје дрвета

Београд, 11 октобра. — Влада је јуче прописала Уредбу о Централи за огрев, која има задатак да утврђује расположиве количине огревног материјала и да га по потреби расподељује на потрошачке рејоне и места која се не могу снабдевати из своје околине. У ту сврху Централа за огрев може куповати и продавати огревно дрво, лигнит и угаљ. Централа може приступити и принудном откупу расположивих количина огревног дрвета по максимираним ценама. Као расположиве количине сматрају се све количине огревног дрвета које премашају потребе за грејање сопствених станбених и радних просторија у току од девет месеци. На захтев Централе, опште управне власти првог степена могу у појединим местима наредити пријављивање залиха огревног дрвета. Сва лица која располажу са више од 50 просторних метара огревног дрвета дужна су у томе случају да пријаве своје залихе. Непријављене залихе одузеће се без накнаде у корист Централе за огрев. У случају поремећаја на тржишту огревног дрвета, министар трговине и индустрије може прописати контролу превоза огревног дрвета из појединих места и срезова. У местима где би се појавила осетнија оскудица у огревном дрвету моћи ће се, на захтев Централе, прописивати рационирање продаје дрвета или везивање куповине дрвета са куповином одговарајуће количине лигнита.

Јуче је заседавала у Београду Стална делегација дрвне привреде. Како ДАН сазнаје, на овом заседању претресана су сва актуелна питања из области ове гране народне привреде. Према добивеним информацијама, постигнута је начелна сагласност између Сталне делегације дрвне привреде и Дирекције за спољну трговину по питању организације извозника дрвета у вези са Уредбом о контроли спољне трговине.

Како ДАН сазнаје, решено је да се за целу земљу оснује само једна Заједница за извоз дрвета. Уствари, Стална делегација дрвне привреде реорганизоваће се у ту заједницу. Заједница ће имати своје секције, односно своја повереништва за поједине крајеве земље. Вероватно је да ће пословно седиште заједнице бити у Загребу, пошто је Загреб данас најјачи центар наше дрвне привреде. Ово је прва заједница на основу Уредбе о контроли спољне трговине.

Петровградска омладина одушевљава се за ваздушни спорт

Занатлиски и трговачки ученици у Петровграду основали Једриличарску групу „Ацина крила“

и истрајним ноћним радом, после дневнога посла, изградили две оригиналне школске једрилице типа „Жаба“

Једрилице су изграђене према плану једног земунског инжењера и оне претстављају новину у конструкцији школског клизача ванредних способности

Петровград, 11 октобра. — У Петровграду је основана једриличарска група која се разликује од свих осталих у нашој земљи. Чланови Једриличарске групе „Ацина крила“ у Петровграду, која ради веома активно већ неколико месеци, су искључиво занатски и трговачки ученици и ученице: столари, бравари, пекари, ковачи, бербери, кројачи, кројачице...

Неколико километара удаљено од града, на аеродрому, младићи и девојке састају се сваке вечери после 19 часова, када сврше послове код својих послодаваца, и недељом цео дан, и у хангару, на аеродрому, са много воље и разумевања раде на изради једрилица.

Не мало су се изненадили Петровграђани који су се јуче прошетали по аеродрому када су приметили две лепе једрилице. То су прве две творевине које су млади једриличари израдили после вишемесечног напорног ноћног рада, сваке ноћи до иза поноћи. Држали су у тајности свој рад, јер, како нам објашњава г. Александар Павловић, шеф градског отсека за телесно васпитање омладине, претседник Групе, они не желе рекламу, већ да у тишини, далеко од света, прашине и дима, једрењем снаже тело и дух. Четрдесет и шест младића и три девојке под надзором г. Карла Говца, радили су неуморно на изради једрилица. Инж. г. Борис Цијан, из Земуна, поклонио им је планове једног новог школског типа једрилице „Жаба“, који

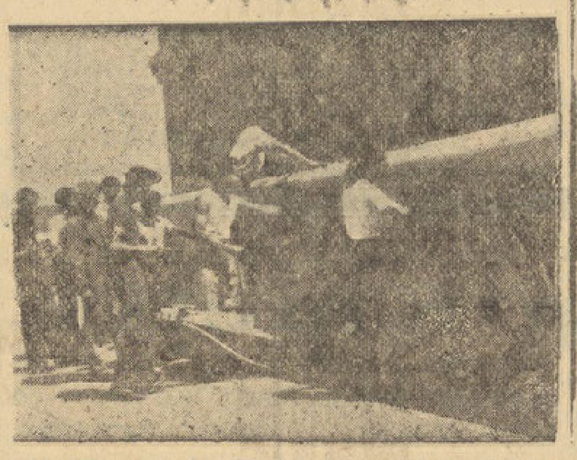

Омладинци обављају последње радове на једрилицама

до сада у нашој држави још нигде није конструисан. Клизачи школског типа „Жаба“, како нам каже г. Радица Омаљев, наставник летења, који их је јуче први пута испробао у ваздуху, веома су стабилни, још стабилнији од типа „Врабац“. Приликом лета летач не осећа никакво пропадање. За овај тип школског клизача већ су се заинтересовале једриличарске групе из других места, тако да изгледа да ће ово постати омиљен тип нисколетеће једрилице.

Сада млади једриличари довршавају још два клизача типа „Жаба“. Ова два клизача биће потпуно довршена за месец дана, када ће се обавити свечано освећење прве четири једрилице. На свечаност освећења биће позвани поред осталих, и претседник Владе Драгиша Цветковић и чланови владе.

Г. Омаљев држи сада са члановима групе течај за ваздушно једрење. Када курс буде завршен, а то ће бити већ ускоро, почеће једриличари; чим буду довршене обе „Жабе“, израдиће два клизача типа „Врабац“, а после тога, када се већ добро извежбају на овим једрилицама школског типа, почеће израду једрилица високих способности, које су идеал свих једриличара.

Сада се млади једриличари боре са великим тешкоћама: немају материјалних средстава за набавку материјала за једрилице нити имају сав потребан алат. Једину помоћ дало је досада Градско поглаварство и неке фирме које су им испод цене продавале потребан материјал. Било би потребно да грађанство укаже достојну пажњу овој похвалној акцији на развијању витешког једриличарског спорта, који више него икоји други одговара данашњици. У неким другим местима грађанство је умело да награди настојања омладине која се повлачи из прашњавих градских улица и димљивих локала и на свежем ваздуху јача дух и челичи тело, да би се спремила за више дужности које је очекују. Ова акција заслужује утолико већу пажњу што ту омладину сачињавају они који од свог и онако кратког слободног времена откидају и последњи део да би гајили овај витешки спорт.

МАРИЈАН ФИЛИПОВИЋ

Три групе Јевреја у Југославији

Београд, 11 октобра. — „Време“ пише да, приликом решавања јеврејског проблема у Југославији, треба водити рачуна о извесном њиховом категорисању при чему се они могу поделити у три групе.

У прву групу спадају шпањолски Јевреји, Сефарди, који су се дуго времена убрајали у асимиловане становнике Југославије.

Друга етапа миграције Јевреја долази непосредно после светског рата, када се у новоослобођене крајеве дошли они Јевреји којима нови поредак и услови за даљи развој рада у појединим државама није одговарао. Тај прилично велики број нових јеврејских досељеника настанио се, углавном, у пречанским крајевима и у престоници, где је за врло кратко време успео да разграна свој посао, сметајући тиме нашим привредницима, чији су послови почели тек да узимају замаха.

Трећа група јеврејских емиграната долази у Југославију после 1933 године или непосредно после доласка националсоцијализма на власт. Трећу групу потпомагала је друга да може да уђе у наше привредне послове. Прва група, међутим, остала је доста незаинтересована, сматрајући да не би могла да са њима има јачих веза, пошто су то Јевреји — странци.

Време на крају констатује чињеницу да су Јевреји могли своју делатност да развију углавном само у пречанским крајевима, док је у предратној Србији — изузев Београда — и Словенији било за њих скоро врло тешко да успеју. Лист констатује да, према незваничним подацима, данас у Југославији има око 85.000 Јевреја. Од тога броја на Словенију отпада само око 490 Јевреја, на Србију углавном онај број који је она имала и пре рата, док су пречански крајеви скоро преплављени Јевејима, и то припадницима друге и треће групе. Лист закључује да је за те емигранте потребно ограничење домена рада, у пречанским крајевима.

Ученик седмог разреда петровградске гимназије у разреду, пред ученицима и наставницом, покушао да се отрује

када је чуо да је удаљен из школе

Петровград, 11 октобра. — У Државној реалној гимназији у Петровграду покушао је јуче да изврши самоубиство ученик седмог разреда Коста Стејић, син г. Косте Стејића, поседника.

Стејићу је јуче саопштено да је удаљен из школе. Када је он то чуо, за време часа гђе Јелене Шопаловић, професорке, попио је неки отров и срушио се на под. Видећи то, гђа Шопаловић се онесвестила. Стејић је одмах пренет у болницу, где је установљено да озледе нису озбиљне и да нема опасности по живот, те је упућен на кућну негу.

Београдска радио-станица

објављује да не постоји никаква забрана за куповину радио апарата

Суботичка општина жалиће се Државном савету против одлуке Министарства финансија

којом се не одобрава повишење службеничких принадлежности

Суботица, 11 октобра. — Као што је ДАН јавио, Министарство финансија одобрило је буџет града Суботице за 1940-41 годину. Министарство је поништило одлуку градског већа у погледу повишења службеничких принадлежности; тиме су чиновници доведени у веома тежак положај. Примедба Министарства да градски службеници не могу да примају већи скупарински доплатак него државни чиновници изазвало је живо коментарисање међу чиновницима, који тврде да су њихове плате ниже него оне државних чиновника. Како се сазнаје, пртсеедник општине г. др. Ладислав Липозенчић, поводом ове одлуке Министарства финансија, поднеће жалбу Државном савету, јер налази да је посреди повреда аутономије града.

Редовно купање у Новосадско минерално іодно води значи: здравље

Старокањишка општина повисила принадлежности својим службеницима

Стара Кањижа, 11 октобра. — На седници Градског већа, под претседништвом г. Живорада Шуманца, поред осталих комуналних питања, решавано је и о повишењу принадлежности службеницима. Решено је да се плате повисе, а за покриће ове диференције служиће градски прирез у висини од 8 од сто. За помагање сиромашних грађана преко зиме наплаћиваће се на име социјалног прореза 7 од сто.

Суботичка општина сузбија скупоћу на винском тржишту

Суботица, 11 октобра. — С обзиром на превисоке цене вину Градско поглаварство у Суботици је решило да предузме мере у циљу сузбијања ове појаве. Убудуће ће се подрумарство пољопривредне школе на Палићу бавити продајом вина на велико и на мало. Продајна цена биће од 9 до 11 динара по литру. Продаја ће да се врши само преко 10 литара.

ПЕТРОВГРАДСКА ХРОНИКА

У шталу петровградског индустријалца коже г. Јована Екштајна увукло се прошле ноћи непознато лице, које је свим коњима отсекло репове. Свих пет коња остало је сада кусато. Полиција је одмах повела извиђај, те се већ налази у трагу починитељу ове неслане шале.

Велислав Тушевљаковић, ученик Средње техничке школе у Петровграду, који станује у Хорватовом конвикту, рвао се у игри са једним другом, те је пао и сломио леву руку. Упућен је у болницу.

Обијена је месарница Фрица Тришлера, у Цара Душана улици број 3. Лопов је ту нашао свега 13 динара. То му је, изгледа, било мало, јер је одмах после тога провалио у месарско-кобасичарску радњу Вилима Борчелера, у Цара Душана улици, број 1, из које је однео 350 дин. у готову и једну саламу. Полиција је ухапсила једног човека, на кога је пала сумња да је извршио ове операције.

ВЕЛИКОКИКИНДСКА ХРОНИКА

Г. Бранко Павлов, шеф експозитуре Окружног уреда за осигурање радника у Великој Кикинди, тако је незгодно пао на улици, да је задобио потрес мозга, па је морао бити пренет у болницу, где му је указана лекарска помоћ.

Због доливања воде у млеко, које је продавао на пијаци, кажњен је са 100 динара новчане казне Јоца Јаконић, ратар.

Градским аграрним интересентима опроштен је градски прирез у суми од 97.000 динара. Ова је одлука донета на последњој седници Градског већа.

ПОДЛИСТАК »ДАНА«

Професор Кметтуу

На пештанском универзитету јавно право је пре рата доста дуго предавао професор по имену Кметтуу. Тако се писало његово име, а био је, међутим, кажу, словачког порекла. Звао се, као што тврде првобитно: Кметко. Старији Кикинђани се сећају, да је професор „Кмети“ имао у Великој Кикинди брата по стрицу, који се звао Кмећко, а био је гостионичар. За тог гостионичара се знало не само да је брат професора „Кмети-а“, него и то, да је прави Словак. „Кмети“ није волео универзитетлије са именом на ић-вић. Није волео ни Румуне, па ни Словаке, свој род рођени. Има нас доста, који се тога сећамо. Када је Србин или Хрват полагао код њега испит, добио је прво питање, у сваком случају, из хрватског јавног права. Питање је на једном испиту гласило овако: „Има ли хрватска законодавну моћ“? Кандидат, Србин, притешњен, у невољи, разбијао је главу шта да одговори? Случај се десио, понављамо, пре светског рата. Али кандидат каже, да Хрватска нема законодавну моћ, онда није одговорио правилно, правнички. Али је одговорио по ћефу професора „Кмети-а“. Ако каже, да је имала, одговорио је, као кандидат права, добро, али против скривене воље професора „Кмети-а“. Кандидата „у друку“ прво проби хладан зној, али се брзо досети (био је начисто и са предметом и са професором — цензором) те одговори лукаво и у духу „Кмети-а“ овако: „Хрватска заправо нема законодавну моћ“. Шта је могао кандидат, јадник! Тог момента је за њега једино важно било да га „Кмети“ не сруши. Иначе „заправо“ мизеран одговор је тако фрапирао цензора, а што је важније и интересантније, тако му се допао, да је за моменат заборавио, да пред њим седи кандидат са именом на -вић, те је не само примио цео испит, већ је кандидата похвалио и нагласио, да тако „добар одговор“ за цело време своје дуге наставничке каријере још није чуо.

Умро је сиромах професор „Кмети“, Бог да му душу прости! Био је велики мађарски родољуб, али „страх и трепет“ свих немађарских кандидата. Свом великом родољубљу подредио је, чак, и своју, не малу правничку спрему и дужну објективност. Овако је изгледала „хрватска законодавна моћ“ у пракси за време предратне Мађарске.

—o—

„Полис“ је грчка реч и значи општина, град, држава. Код Хелена, т. ј. код старих Грка, као што знамо из историје, град је, у исто време, био засебна држава. Политика значи управљање општинским или државним пословима. Данас значи еминентно управљање државним пословима. Значи политика, понекад, и лукавост, препреденост, језуитизам. Политичар је човек, који се бави државним пословима и дорастао је за те послове, а надриполитичар је човек, који се бави државним послом, а није дорастао за тај и такав, ни мало лак, него врло озбиљан посао. То је тако исто, као када говоримо о писару и надрписару, о адвокату и надрифишкалу, или о лекару и надрилекару итд. Или: знамо и за озбиљан рад језуита, тј. присталица и чланова „Друштва Исусова“, а знамо и за дволичност, лицемерство, препреденост у вези са „језуитима“. За ове „језуите“ постоји она латинска изрека: »Si cum Jesuitis, non cum Jesuitis«. Т. ј.: Ако идеш са језуитима, не иди са Исусом

ДР. ЂОКА ПАВЛОВИЋ

Рад института за морске и тропске болести у Хамбургу

Освајање колонија у тропским крајевима од стране Немачке пре 56 година пада у исто време са процватом на подручју развитка тропске хигијене Раније се сматрало да су узрочници тропских болести клима, док се истраживањем, нарочито са микроскопом, установило да се овде ради са паразитним бићима која се пренашају инфекцијом. Кратко време после сазнања о узрочницима тропских епидемија, проучена су њихова биолошка својства и пронађена средства за борбу против њих.

Медицинска наука у Немачкој живо је радила и проучавала инфекционе болести, тако да се она одмах могла ставити у службу колонизације. Много пре него што су Немци стекли своје колонијално царство, били су немачки лекари и научници-бактериолози запослени на по човечанству корисном раду у тропским крајевима.

Немачка је 1884 године, на заузимање канцелара Бизмарка, стекла прве своје колонијалне поседе, који су о

Каванска туча ножевима и револверима

Нови Врбас, 11 октобра. — У гостионици Грајфенштајн дошло је до крвавог разрачунавања између Јована Ковчена, надзорника свиларе, и Лудвига Шумахера, који је био у друштву приватног чиновника Јакоба Штеценбаха. Шумахер је напао и ошамарио Ковчена, који је у одбрани свога живота потегао нож на свога нападача и ранио га у главу. Штеценбах је у том моменту такође скочио на Ковчена. Чиновник свиларе Никола Грегорић, видевши да су двојица навалили на самога Ковчена, извадио је револвер и опалио метак на Штеценбаха, који је лакше рањен. Штеценбах је пренесен у санаторијум г. др-а Тешењиа. Жандармерија је повела истрагу. (Дан)

Покушај самоубиства младе Вршчанке

Вршац, 11 октобра. — Дивна Асков, кћерка чиновника железничке станице у Вршцу, тровала се лизолом и претрпела тешке унутарње повреде. Она је узета одмах на лечење. На саслушању девојка је изјавила да је дело починила због породичних несугласица. (Дан)

Конференција против скупоће у Новом Врбасу

Нови Врбас, 11 октобра. — Сазвана је конференција свих приватних намештеника због абнормалног поскупљења животних намирница и остале робе у Врбасу. Констатовано је да су цене у Врбасу са 30 од сто скупље него у околини.

На обали Бегеја у Петровграду нађен леш новорођенчета

Петровград, 11 октобра. — На обали Бегеја, преко пута дрваре Краус, нађен је леш једног новорођенчета. О случају је одмах извештена полиција, те је на лице места изишао шеф кривичне полиције г. Стеван Радојчић, са полициским лекаром г. др. Вукашином Гојковим. Установљено је да се ради о ембрију од седам месеци, који је мајка побацила. Полиција је повела трагање за дететовом мајком.

Суд је ослободио општинског подбележника у Кларији г. Чедомира Бибина и седамдесеторицу сељака који су били оптужени да су спречили увођење у дужност бележника г. Савића

Јаша Томић, 11 октобра. — Г. Светислав Савић, бивши општински бележник у Кларији, био је премештен из Кларије, а касније опет именован за бележника у Кларији. У том међувремену вршио је дужност бележника у Кларији подбележник г. Чедомир Бибин.

На основу новог именовања г. Савића, по наређењу Банске управе, сремски подначелник у Јаши Томићу г. Стеван Рајић покушао је 23 децембра прошле године да Савића уведе у дужност. Са Савићем је отпутовао у Кларију, али, како су чули да г. Бибин наводно организује народ и неће да преда дужност, г. Савића је оставио у жандармериској станици, док је сам отишао у општинску кућу. Пред општином налазило се око 400—500 људи, који су протестовали против увођења у дужност г. Савића, те су викали: „Живео Бибин, доле Савић!". Сремски подначелник их је позвао да се разиђу, али се они нису разишли, тако да се г. Рајић вратио необављена посла и г. Савића није увео у дужност.

У вези са овим догађајем, жандармерија је поднела кривичну пријаву против г. Бибина и 70 сељака из Кларије, наводећи да је г. Бибин организовао противстајање народа против власти, да г. Бибин г. Рајића није хтео да пусти у канцеларију, већ је, правећи се да га не познаје, тражио да се легитимише; да се на његов позив народ није хтео да разиђе, а да је г. Бибин у општинској кући и у каванама частио народ ракијом да би противстајао власти.

Против г. Бибина и све седамдесеторице Државно тужилаштво у Петровграду подигло је оптужницу због дела из § 129 и 130 к. з.

Због великог броја оптужених, суђење није одржано у Петровграду, већ је судија Сремског суда г. Мирко Ђурђевић изишао на лице места и тамо одржао претрес. Оптужене је бранио г. Богдан Недељковић, адвокат из Петровграда.

Г. Бибин се бранио да није никога позивао на противстајање власти, нити је кога у ту сврху частио. У истом смислу бранили су се и сви остали оптужени. Они кажу да су пред општинску кућу дошли само зато да виде шта ће бити, пошто су чули да ће сремски подначелник доћи да г. Савића уведе у дужност. На позив подначелника они су хтели да се разиђу, али пошто их је било много, није то ишло тако брзо.

Саслушан је г. Стеван Рајић који каже да је народу мирним тоном рекао да се разиђе, а није наредио. Није чуо да би неко позвао народ на противстајање, већ је само чуо повике: „Не треба нам Савић, хоћемо Бибина!". Стога је сматрао за целисходно да засада одгоди увођење Савића у дужност, па је о томе известио Банску управу.

Суд је потом донео пресуду, којом је ослободио г. Бибина и другове и то г. Бибина из недостатка доказа, а остале зато што нема дела.

Међутим, Банска управа известила је својевремено о случају Министарство унутрашњих послова, које је одредило да се Савић уведе у дужност. Тако ће се ових дана приступити поновном увођењу г. Савића у дужност. (Дан)

У близини Панчева аутобус прегазио гостионичара из Војловице

Прегажени гостионичар на самрти је изјавио да је пострадао својом кривицом

Банатски Брестовац, 11 октобра. — Аутобус који врши редовни путнички саобраћај на линији Панчево—Банатски Брестовац, а којим је управљао шофер Радивој Виленица, прегазио је на путу Франца Колба, гостионичара из Војловице. Аутобус је пошао из Панчева у 18 часова. Када је био на другом километру од Панчева, с десне стране, из споредне улице изишла су два бициклиста, Франц Колб и његов пријатељ. Колб је био пијан и возио је средином друма, док је његов пријатељ возио пострани. Шофер је дао прописан сигнал и покушао да заобиђе Колба, али је Колб изненадно скренуо улево, тако да је аутобус налетео на њега и прегазио га. Шофер је одмах зауставио кола и извукао Колба испод точкова. Колб је давао знакове живота. Одмах му је указао прву помоћ и затим га одвезао у болницу у Панчеву. Тешко повређени Колб је у болници убрзо подлегао ранама. На самрти је био толико присебан да је лекару изјавио да шофер није крив за његову несрећу.

Сенћански занатлија који после сваке пијанке доспева у затвор

Сента, 11 октобра. — Андраш Хорват и Гашпар Хорват, занатлије из Сенте, у веселом расположењу обишли су већи број гостионица. Андраш се најзад напио и изјавио пријатељу да ни капи више неће пити. Због тога се Гашпар наљутио и батином премлатио свога друга, који претрпео тешке повреде.

Интересантно је да Гашпар, када се напије, редовно почини неко недело. Пре извесног времена, у пијаном стању, извршио је насиље над једном девојчицом. Откако је пуштен из казненог завода на условну слободу, он се сада први пут напио и поново доспео у затвор. (Дан)

Суђење убици шефа железничке станице у Дубоком

Суботица, 11 октобра. На железничкој станици у Дубоком служитељ Васкрсије Опарница посвађао се са шефом станице Јованом Онукијевићем и више пута га ударио лопатом по глави. Од удараца шеф станице је добио тровање крви и после осам дана је умро. Јуче је убици одржано суђење. Суд је служитеља, који се бранио да је смртносни ударац шефу задала његова жена, осудио на три године робије.

Пијани радник напао ношем жену која га је напустила

Сента, 11 октобра. — У пијаном стању, радник Калман Бибус навалио је ножем на своју жену, која га је пре извесног времена напустила јер се одао пићу. Бибус је разбио прозорско окно на кући у којој његова жена станује, али је жени пошло за руком да побегне. (Дан)

Учестале пољске крађе у хатару Беле Цркве

„Дојчес Фолксблат" јавља да је једна делегација белоцркванских Немаца, с обзиром на учестале пољске крађе, посетила претседника Белоцркванске општине г. Живу Јанкулова и, у име свих грађана немачке народности, замолила га да се предузму ванредне мере а ако ни то не би помогло, да се немачким ратарима дозволи да, поред осам пољских чувара, они ставе на расположење још 32 чувара, који ће вршити дужност на чувању градске и приватне имовине. Дозвола је издата и од ове недеље 32 чувара Немца, наоружани штаповима, врше ову дужност.

Играјући се револвером убио свог малог брата

Бели Манастир, 11 октобра. — У општини Поповац, у подруму Николе Бошњака, дошло је до несрећног случаја. 19-огодишњи Петар Дворнић играо се револвером, који је случајно окинуо. Метак је погодио његовог 10-огодишњег брата Вида, који је на месту остао мртав. (Дан)

скоро сваке године увећавали, тако да је Немачка до 1912 године, када је добила последњи посед: јужни Камерун, имала колонијално царство велико 2,952.600 кв. км. у којем је било, истина, свега 13, 690.000 становника, али зато врло повољних услова за колонизацију.

Санитетска служба у немачким колонијама и здравствена помоћ одмах је организована и надзор над становништвом (белци и урођеници) постао обавезан.

Оснивањем „Института за морске и тропске болести", 1889 године, у Хамбургу, постављен је здрав темељ лечењу тропских болести, јер је Институт (бивша морнарска болница) имао за дужност да у првом реду спреми бродске лекаре за борбу против тропских и морских болести, а касније му је поверена дужност да спрема лекаре за колонијалну службу.

Циљеви овога Института су врло опсежни и прилагођени су потребама становника у тропским пределима. Институту је било стављено у дужност да врши надзор над санитарним установама у лукама у вези са лекарском службом. Он је спремао и оспособљавао за колонијалну, бродску и мисионарску службу лекаре као и помоћно особље.

Како је Институт у Хамбургу лечио болеснике од тропских болести, који су се враћали из прекоморских земаља, било је омогућено лекарима у Институту да се посвете проучавању узрочника тропских болести, инфекцији и борби против њих.

На болесницима који су били на лечењу у болници Института извршени су први опити са лековима против појединих тропских болести, које је немачка фармацеутска индустрија ставила на расположење. Тако је у Институту први пут примењен „Германин" против болести спавања, а за борбу против маларије нова синтетичка средства „Атебрин" и „Плазмохин".

Овај заједнички рад лекара и хемичара на подручју борбе против тропских болести показао се успешан и користан. Немачка фармацеутска индустрија несебично је ставила целом свету своје проналаске — тропске лекове — на расположење а специјализацијом страних лекара на Институту за морске и тропске болести у Хамбургу омогућила је успешно сузбијање опасних тропских болести на добро и корист целога човечанства.

С. Ј.

„Зецу се спремају црни дани“

У цењеном ДАНУ од 17 пр. месеца пренет је један напис „Гласника Пољопривредне коморе“ под насловом „Зецу се спремају црни дани...“ у којем се указује на штетност зеца и потребу његовог проглашења за штеточину. Као пољопривредник молим Уредништво да објави моје мишљење по овом питању тим пре што сам уверен да су га мном сагласни и многи други наши пољопривредници.

У данашње тешко доба орган Пољопривредне коморе упушта се у једну „зечију полемику“ сада, када зечева скоро и нема. Ми који живимо на терену и бавимо се пољопривредом практично најбоље знамо колико су зечеви проређени не само услед минуле окрутне зиме и разних штеточина, него и услед подземних и надземних вода, тако да сада није потребан никакав посебан закон да их уништава, — они су и тако већ законом природе силно проређени

Ја, на пример, имам узорну економију на Сиригу крај Темерина, имам и воћњак, и за чудо мени зечеви нису начинили штету. Хоћу да верујем писању коморског „Гласника“ да су зечеви у другим крајевима и направили извесну штету, али та штета потиче највећим делом кривицом самих воћара. Данашња рационализација, која иде упоредо са духом времена и потреба, гони пољопривреднике да употребе сва могућа средства, да би приносе појединих култура што више повећали. Тако се и у воћарству данас не да ни замислити, да „дивља култура“ сама себе одржава, да воћњак и роди и даје квалитет без помоћи његовог госе. Није доста пустити да се, рецимо, шљива сама засади, сама узрасте, сама чисти од вашију, а да пољопривредник дође „на окрњено“ у јесен и обере плод. Та времена су прошла. Данас треба воћку неговати, заливати, шприцати, и штитити од штетника, па и зими обмотати. Пошто све те дужности наши ратари још довољно не познају, била би дужност наше Пољопривредне коморе, као стручне организације, да их популарише па би било више рода и отпала би вика на зеца.

Ја сам и у своме воћњаку запазио, — то се види посвуда — да се маса племенитих воћака сасушила услед јаке и дуготрајне зиме и прекомерне влаге, а да их зечеви нису ни окрзли.

С одличним поштовањем
Милорад Рељин
економ, Сириг крај Темерина

ИНДУСТРИЈАЛЦИ КОЖЕ ПРЕДЛАЖУ СХОДНЕ МЕРЕ У ЦИЉУ ОБЕЗБЕЂЕЊА ДОВОЉНИХ КОЛИЧИНА ОВЕ СИРОВИНЕ

Београд, 11 октобра. — У низу мера које наша индустрија кожа предлаже да би се обезбедила потребна количина сирових кожа за домаће потребе, представници ове индустрије траже и следеће:

Да се приликом склапања трговинских уговора са иностранством унесе клаузула по којој би страни купци живих говеда у нашој земљи били обавезни да 50 од сто кожа од тих говеда врате натраг у нашу земљу.

У вези са овим тражењем треба истаћи да ова мера не би била никаква новина у трговинским уговорима. Наиме, такав споразум постоји у трговинском уговору између Мађарске и Немачке, и ова се клаузула показала као веома корисна за мађарску индустрију кожа. Исто тако наши индустријалци предлажу да се, уколико је то могуће, ограничи извоз живих говеда на тај начин што би се форсирао извоз закланих говеда.

ФЕЉТОН »ДАНА«

РАЗЛОГ

Џоан Мауер

Меки, бешумни кораци тамничког свештеника нису се готово ни назирали у крвној тишини. Затим се окрете кључ у брави и тешка се врата отворише. Свештеник крочи унутра, а за њим се затворише врата.

— Добар дан! рече свештеник и седе на ивицу кревета.

Осуђеник му климну главом. Његови дуги, некада лепо неговани прсти нервозно су се крпили. Чулне усне биле су скупљене.

— Ви сте били уметник? упита га благо свештеник.

Осуђеник га погледа мутним очима:

— Уметник? и насмеја се горко. А затим додаде: „да, био сам уметник“.

— Једном сам имао то задовољство да видим изложбу ваших радова, продужаваше свештеник. „Било је заиста дивних ствари. Ту је, ако се не варам, био и портрет ваше жене. Јел' те? Једна жена са расплетеном косом, на месечини — то је била ваша жена?

Осуђеник климну главом.

— И... нисте је ваљда из љубоморе убили оне ноћи у вашем студију?

— Љубомора? Осуђеник подиже главу. У очима му је блистала нека светлост старих успомена.

*

— Био сам и љубоморан некада. Нисмо били дуго узети. Једну годину можда, затим ућута.

— Прва година брака увек је најлепша у животу, додаде благо свештеник.

— Најлепша! Ха! ха! то је тако у романима... Када сам први пут увидео да ми је неверна мислио сам умрећу. Ми се, додуше, нисмо баш најбоље слагали, али ја сам је безгранично волео. Мислио сам да ми је без ње живот уопште немогућ. Патио сам али нисам могао без ње. Позвао сам и њу и њега у мој студио и разговарали смо. Све сам жртвовао само да она буде задовољна.

— То је лепо од вас! промрмља свештеник.

— И она оде са њим. Неколико месеци нисам ништа за њу чуо. Затим се врати натраг. Пробудио сам се једне ноћи са њеним рукама око врата, Све сам јој опростио, све сам заборавио и никад јој више нисам то спомињао.

— Заиста! промуца лагано свештеник. „Мало је људи, који би то урадили.“

— После тога били смо срећни — за неко време.

— А затим су дошли други? усуди се свештеник.

— Други? Слушајте! Она је имала неки чудноват начин у опхођењу са мном Поступала је као да сам дечак, а не човек, као да сам дете. Често жене тако сматрају своје мужеве.

Глас му је био нешто виши, а било је у њему и нешто горчине.

„Стално ми је наређивала шта ћу да радим. Поправљала ме је када бих што рекао, када бих што урадио — бирала ми је кравату, коју ћу тог дана носити... Господе! Најзад ме је то толико нервирало, да сам је морао оставити. Провео сам годину дана у Европи. Али сам се опет вратио. Требала је да добије бебу — нашу бебу. Знао сам шта то код жене значи и вратио сам се. Опростила ми је и продужисмо заједнички живот.“

*

— Па како је дошло до свега тога? упита га свештеник.

— ...продужисмо заједнички живот, али ускоро поче опет стара песма.

— Мислите... други људи?

— Тако нешто.

Осуђеникове очи засветлише пламом.

„Али то није било ништа. Био сам већ привикао на њене ћуди. Али нарочито једна ствар ме је необично нервирала. Када бих радио она би ушла у студио и говорила: „Како можеш тако да радиш, у тој помрчини? Покваћеш очи.“

„Тада би ухватила за врпцу од завесе и открила би све прозоре. Кварила ми је сенке. То ме је доводило до бешнила. После тога целог дана нисам могао ништа да радим.“

„Једног дана цртао сам у студиу. Имао сам лепо модел, а игра боја била је јединствена. Нека дифузна светлост давала је моделу величанствен изглед. Модел је била нека плавуша и у полутами изгледала је тиха, блажена, као летње море и тако исто и тајанствена. Једна од оних жена који људима пружају покој и блаженство.“

„Тога дана и сама светлост је била некако чудновата. Гледајући лице девојке изгледало ми је да не само да сам сликао игру светлости и сенке, већ саму суштину светлости. Не знам да ли ви то разумете?

Свештеник климну главом, а осуђеник зажаремих очију продужаваше:

„Не можете ви то разумети. То треба осетити. Треба бити уметник па разумети шта светлост може да значи. Био сам свесан да раније никада овако што нисам насликао. У тој слици је била унесена моја душа — не само моја, већ и душа те жене, која је ту као модел стојала. Осећао сам као неко надахнуће.“

„У томе наиђе моја жена. Добар дан, рече. Ја климнух главом, јер не волим да говорим кад радим, да не бих покварио расположење. Она дође до мене, погледа на слику а затим на модел. Поче да разгледа на све стране. „Како можеш да радиш у овој помрчини? Покваћеш очи!“ и пође да разгрне завесе“

Осуђеник скочи са кревета и стиснутих песница поче да млатара по ваздуху. Обузе га лудачки смех.

Свештеник погледа, а затим клече пред кревета и поче да се моли Богу.

ЗАНИМЉИВОСТИ

РАДИО-ЗВУЧНИК У СЛУЖБИ ЦРКВЕ

Развој електроакустичке технике последњих година довео је до употребе радиозвучника на свима подручјима јавнога живота. Зато није чудо што га и сама црква употребљава у све већој мери. Још у почетку развоја радиофоније освојили су звучници и цркзе, јер се помоћу њих постизава боља разумљивост изговорених речи, као и јасније свирање оргуља и певање. У многим црквама није сама акустика била добра, па већ та околност дала је повода да се у црквама поставе звучници.

И модерна звучна постројења, која су нарочито подесна за акустичко обухватање већег мноштва људи, стављена су исто тако у службу црквеног живота, нарочито на процесијама и конгресима. Тако су се на еухаристичким конгресима у Будимпешти, 1938, и у Ла Пазу, 1939, могла видети Телефункенова звучна постројења, која су омогућила свима верницима да прате рад конгреса. Данас се таква постројења употребљавају и за мање приредбе. Једно такво постројење уведено је у катедрали у Регенсбургу, у Немачкој.

Ф И Л М

Нови чешки филм »Живот је красан«

Лида Барова

Праг, 11 октобра. — У прашким филмским атељејима Фоја чешки режисер Ладислав Бром снима нови чешки филм, „Живот је красан“. Главне улоге у овом филму играју две познате чешке филмске глумице Лида Барова и Зита Кабатова са глумцима Олдрихом Новим и Б. Веверком. **(Цепс)**

—О—

Сибила Шмиц игра у најновијем Ханс Алберсовом Тобисовом филму „Пандур Тренк“, који режира Херберт Селпин. Ханс Алберс игра у овом филму три улоге

НЕМЦИ НАМ СТАВЉАЈУ У ИЗГЛЕД ЛИФЕРАЦИЈУ ВЕЋИХ КОЛИЧИНА СТАРОГ ГВОЖЂА

Београд, 11 октобра. — ДАН сазнаје са добро обавештене стране да су нам Немци приликом трговинских преговора који се воде ставили у изглед испоруку веће количине старог гвожђа. Према информацијама ДАНА, немачке залихе старог гвожђа су толике да у потпуности могу да задовоље потребе тамошње индустрије и да, поред тога, остану знатне количине за експорт. Наша индустрија, према томе, може рачунати на задовољење највећег дела својих потреба у старом гвожђу увозом из Немачке

БИБЛИОТЕКЕ И МУЗЕЈИ

Библиотека Матице српске отворена од 8—12 и 15—17 часова. Музеј Матице српске отворен од 11—12 часова.

*

КУДА ЋЕМО ВЕЧЕРАС?

БИОСКОПИ:

РОЈАЛ: Арена смрти.
АПОЛО: Петар Велики.
РЕКС: Моја мала Марика.
ОДЕОН: Блудна зора.
УРАНИЈА: Ватрени ђаво.

*

БУКОВИЧКА МИНЕРАЛНА ВОДА „Књаз Милош" Ш. Д. Б. НОВИ САД, Краља Александра 21. Телефон 20-20 и 32-42. — Код филијала: СОМБОР Телефон 69. — СМЕДЕРЕВО: Телефон 47. КРАГУЈЕВАЦ: Телефон 38 и ПЕТРОВГРАД: Телефон 169. — РУМА Телефон 39 и БЕЛА ЦРКВА Тел. 10.

*

ДЕЖУРНЕ АПОТЕКЕ

Од 5 до 11 октобра

Апотека Аларгић Мр. Светозара, Трг Косте Трифковића бр. 5. Телефон 25-31.

Апотека Дивилд Мр. Јоце. Булевар Краљице Марије 7. Телефон бр. 32-00.

*

РОЂЕНИ, ВЕНЧАНИ, УМРЛИ

Рођени су: Фрања, син Фрање Ердеји, радника, и Марије Молнар. — Васа, син Милана Ивановића, опанчара, Милице Нећаков. — Гизела, кћи Габора Варге, Електричара, и Гизеле Хорват.. — Иштван, син Јаноша Сабо, фабр. радника, и Марије Киш. — Даница, кћи Васе Кузмановића, ратара, и Катице Нојчин.

Венчања није било.

Умрли су: Прокоп Кенђел, надничар, 32 год. — Никола Глас, машиниста, 56 год. — Ана Којић, рођ. Црљенко, домаћица, 44 год. — Имре Барањи, уч. 10 год.

ХОТЕЛ СЛОБОДА

СЕНЗАЦИОНАЛНИ

ВАРИЈЕТСКИ ПРОГРАМ

у ресторану хотела

НОВОСАДСКА БЕРЗА

Нови Сад, 11 октобра

ПШЕНИЦА: Уредбом утврђене цене.

РАЖ: бачка 325—327.50, банатска 322.50—325.

ЈЕЧАМ: бачки и сремски 345—347.50, бачки и сремски пролетни 412.50 — 417.50.

ЗОБ: бачка и сремска 314—316.

КУКУРУЗ: бачки 338—340, паритет Вршац 338—340, паритет Инђија 338 —340.

БРАШНО ПШЕНИЧНО: са подручја Дунавске бановине, франко млин, вагон или шлеп, без скупног пореза на пословни промет и без врећа: 0гг, 0г 0 и грис 723—728, 70% просејано, хлебно брашно 358—358.

МЕКИЊЕ: са подручја Дунавске бановине, франко млин, вагон или шлеп, без скупног пореза на пословни промет и без врећа: 180—180.

ПАСУЉ: бачки и сремски бели без врећа 410—412.50.

КРОМПИР: славонски бели 96—98, славонски роза 125—127.50.

ТЕНДЕНЦИЈА: непромењена.

МАЛА ПОЛИЦИСКА ХРОНИКА

Извршена је крађа аутомобилског точка код фирме Ерма Кнотек и другови. Полиција је повела истрагу.

Један занимљив случај пред Касационим судом у Н. Саду

Касација је нашла да су нижи судови повредили закон у спору адвоката г. др. Адамовића и судије г. Ивановића

Читаоци ДАНА се сећају да је новосадски адвокат г. др. Александар Адамовић тужио Среском суду, због јавне увреде, судију Окружног суда у Новом Саду г. Перу Ивановића, и то зато што му је, за време једне расправе пред првостепеним грађанским већем Окружног суда у Новом Саду, чији је претседник тада био г. Иванозић, дана 17 августа 1937, за време једног објашњавања упутио следеће речи:

— Закон у шаке!

А када је г. др. Адамовић протестовао против тога, и када је позвао судију Окружног суда г. Милована Кнежевића, да буде сведок објашњавања између њих, тада му је судија г. Ивановић, за време расправе, рекао, оштријим тоном: „Напоље!"

Сремски суд је ослободио од оптужбе судију г. Ивановића са мотивацијом да није имао намеру да вређа г. др. Адамовића.

Поводом призива г. др. Адамовића, Окружни суд у Новом Саду, као кривично-призивни суд, такође је ослободио г. Ивановића, али не зато што није имао намеру да вређа г. др. Адамовића, — јер намера уопште није потребна за дело увреде, него само свест о томе да су изрази увредљиви, — већ зато што је нашао да инкриминисани изрази уопште нису увредљиви.

Против те пресуде је Главно државно тужиоштво у Новом Саду предало Касационом суду захтев за заштиту закона, тврдећи да је Окружни суд, оваквом својом пресудом повредио закон. Касациони суд, у већу чији је претседник био г. др. Богосављевић, референт г. др. Владимир Белајчић, а чланови г. г. Јеремија Јеремић, др. Бошко Ђурђев и др. Јован Катурић, записничар секретар Касационог суда гђа Даница Табаковић-Врачун, на седници од 20 септембра о. г., уважио је овај захтев Главног државног тужиоштва и изрекао да је Окружни суд одиста повредио закон.

Сада је странкама уручена и пресуда Касационог суда.

У опширном образложењу, у њој се констатује да оба инкримичисана израза нису у складу са достојанством суда, да су „осорни и опори", и да су омаловажавајући за адвоката, с обзиром на његов друштвени положај и његово васпитање. „Такав израз не одговара тону ни духу који треба да влада у судници на судској расправи", констатује Касациони суд текстуелно.

У аналогним случајевима овог становишта нашег највишег суда убудуће ће морати да се придржавају нижи судови.

Siera радио морате купити да би и Ви били задовољнији

Продаје и на отплату

„РАДИО-ЛУКС" ДОСЛЕР МАРКО

НОВИ САД, Пашићева 3!

„ЈУГОРАС" ПОКЛАЊА СРЕБРНИ ПЕХАР НАЈБОЉЕМ БИЦИКЛИСТИЧКОМ ВОЗАЧУ РАДНИЧКОГ СПОРТ КЛУБА

Обласни секретаријат Југораса у Новом Саду, поводом велике бициклистичке дводневне трке око Војводине, поклонио је сребрни пехар најбољем возачу Радничког спорт клуба.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Претседник општине г. др. Милош Петровић отпутовао је јутрос службеним послом у Београд.

Г. др. Виктор Ружић, бив. министар и бан, гувернер Југословенског ротари клуба, допутовао је данас у Нови Сад, да би учинио посету Ротари клубу.

Акциони пододбор за обнову манастира Грачанице одржаће у суботу, 12 октобра, под претседништвом епископа бачког г. др. Иринеја, скупштину делегата хуманих, културних националних друштава. Скупштина ће се одржати у Владичанском двору, у 16,30 часова. На скупштини ће се извршити избор управе пододбора.

ФОТО-СТУДИО МАНОЈЛОВИЋ

начиниће Вам снимке који ће Вас потпуно задовољити

Београдска радио станица врши пренос из новосадске цркве

У недељу, 13 о. м., Београдска радио станица преноси литургију из православне цркве у Новом Саду, на којој ће служити Његово Преосвештенство епископ бачки г. др. Иринеј. Пренос почиње у 9 часова.

Државна кл. лутрија

Ново коло. Прво вучење 11 октобар. Срећке се добивају код овлашћеног гл. продавца ЛУСТИГ ЛАЈОШ банкарска радња Н. С. Кр. Александра 13

Велике могућности за згодитке!

Суђење радницима који су у свађи убили Милоша Кавгића

У Окружном суду мало кривично веће, на челу са претседником г. Светиславом Максимовићем, судило је Ибрахиму Зечи и Омеру Грошићу, радницима из Новог Сада. Зечо је у свађи убо камом Милоша Кавгића, од чега је овај после десетак дана умро, а Грошић је приликом свађе умишљено помогао Зечу.

Десило се то баш на сам Видовдан ове године. У једној гостионици на Шумадиском тргу седео је за једним столом, сада покојни Милош Кавгић, а за другим столом Ибрахим Зечо и Омер Грошић. Даље, наравно, није потребно да се прича, јер је већ прешло у обичај да у оваквим ситуацијама и уз најмањи повод, па и без повода, отпочне узајамно чашћење нашим „домаћим" специјалним изразима. Тако је и у овом случају било. Један другом су „спомињали родбину".

Гостиничару је некако успело да их смири те је Зечо отишао кући. Међутим, касније се опет вратио на позив неког малог шегрта да рашчисти „коме онај псује..." Опет је настало објашњавање и опет је успела арбитража гостиничара. Зечо и Грошић отишли су, а затим је кренуо и Кавгић. Иако је био упозорен да иде другим путем, он је пошао поред ћошка на коме су га чекали оптужени.

— Шта чекаш? Зар се бојиш?, погстрекнуо је Грошић Зеча.

Опет је настало узајамно псовање а затим је Зечо песницом ударио Кавгића који је пао. Одмах су блеснули ножеви, те су Кавгић и Зечо почели да се боре. Грошић је дограбио неке сандуке са пијаце и успео да један набаци Кавгићу на руку у којој је овај држао нож. Тај тренутак искористио је Зечо и убо ножем Кавгића у слабину.

На суђењу поново је испричана цела историја овог трагичног догађаја, који је стао живота једног од учесника. Зечо је у свом исказу изјавио да се осећа кривим и да се каје, али каже да је морао да се брани јер га је Кавгић први напао.

Грошић је покушао да увери суд да је бацао сандуке не на Кавгића да би помогао Зечу, него између „бораца", „да се зло спречи". После доказног поступка, као и завршног предлога државног тужиоца г. Цвејанова и речи одбране, суд се повукао на већање те је прогласио пресуду којом је обојицу оптужених огласио кривим и казнио их, Ибрахима Зеча на три године робије а Омера Грошића на годину и 6 месеци строгог затвора.

Државни тужилац уложио је призив због благе казне а оптужени су узели рок од три дана. Суђењу је до краја присуствовао велики број публике.

Обијачи ушли у јавнобележничку канцеларију г. др. Радушка Илијћа и однели из фијоке писаћег стола 35.000 динара

Када су јутрос чиновници у јавнобележничкој канцеларији г. др. Радушка Илијћа, која се налази у дворишту, у Краља Петра Првог улици, број 7, дошли у канцеларију, још на вратима застали су запрепашћени. Пред њиховим очима указао се чудан призор. Врата обијена, све ствари у канцеларији испреметане, писаћи столови изотварани. Одмах им је било јасно да је канцеларију посетио неки „незвани гост". О томе је одмах извештен г. др. Радушко Илијћ и полиција.

На лице места одмах је стигао лично шеф Кривичног отсека Управе полиције г. Родољуб Маленчић, са чиновником г. Ђорђем Добрићем и органима те је извршен увиђај, коме је такође присуствовао и истражни судија г. Милан Папричић.

Приликом увиђаја констатовано је да су непознати обијачи насилно отворили редом све фијоке па тако и фијоку у столу чиновнице гђице Вере Мишковић. Ту су пронашли 35.000 динара у новцу, које је гђица Мишковић у току јучерашњег дана примила као пристојбу за једну јавнобележничку исправу, која је данас требало да буде готова.

Пошто су пронашли оно што су тражили, препредени обијачи, како је приликом увиђаја утврђено, изгубили су се истим путем којим су и дошли. Истрага се и даље наставља.

Крај се приближује!

КОНАЧНА РАСПРОДАЈА!
Кошуље, чарапе и друга плетена роба
Лафајет, Нови Сад, Кр. Петра II, 2

Пожурите само још овај месец радимо!

АПОЛО
Врхунац филмске продукције
Петар Велики

ОДЕОН
приказује од данас у филму
прослављеног глумца Жан Габена
Блудна зора
Шлагер са врло узбудљивим драмским моментима

РОЈАЛ
Велика циркуска драма
Арена смрти
У гл. ул.: ХАРИ ПИЛ

РЕКС
Јавор Пал и Сепеш Лиа у филму
Моја мала Марика
У осталим улогама: Перцел Зита, Бети Лидија и Јухас Јосип

УРАНИЈА
Велики историски филм
Ватрени ђаво

МАЛИ ОГЛАСИ

МАГАЦИН
велики са таваном за издавање. — На крају Темеринске улице. Обавештења на телефон број 20-35. (6160)

КЛАВИР
добре марке мало употребљаван купујем, понуде на Николић, Београдски кеј број 3. (6164)

ПОЗИВАМ ДЕЧКА
којем сам дао бицикл бр. 3452 на железничкој станици у суботу 28. IX да ми одмах врати. Сава Вла, Димитрија Аврамовића бр. 5. (6166)

Извр. бр. 158-1940
Посл. бр. И. 1123-1940.

ДРАЖБЕНИ ПРОГЛАС

Дана 21 октобра 1940 године у 10 сати продаваће се јавном дражбом у Чонопљанском хатару, салаш др Шпрајцера ове ствари: 17 ком. свиња, 1 годишња јуница и 2 краве око 5—6 год. (Приближна вредност Дин 22.300).

Ствари се могу пре дражбе разгледати.

Дражба се одређује у корст тражиоца: фирме Дрвар. трг. друштва, заст. др. Херцер Макс, адв. у Б. Паланци (зам. Мироњицки Иван, адв. у Сомбору) ради 5709 динара главнице са 8% камата од 10 априла 1940, досадашњих трошкова 2709.50 динара, те таксе и пристојбе одређења.

Сомбор, 7 октобра 1940 године.

Станко Савић
судски извршитељ

СПОРТ

Пред пријатељску борбу два „црвена“ тима у Н. Саду

„Југославија“ долази у Нови Сад

са неким својим новим играчима, док ће Војводина изменити састав своје навале

За недељну пријатељску утакмицу у Новом Саду између београдских и новосадских „црвених“, тимови оба противника наступиће са знатним изменама, које неће бити неинтересантне.

Београдска Југославија, пошто ће морати да да три играча за репрезентацију Београда против Загреба, као и две замене, наступиће против Војводине са измењеним тимом тако, што ће први пут у њеним редовима наступити неки нови играчи, ангажовани уочи лига-првенства, који досада нису имали прилике да наступе. То су на пример Нацић, бивши бек Бате, Шплајт, доскорашњи играч Земуна, и, најзад, Шабанов, из Суботице. Према телефонском извештају, из Београда, тим Југославије играће у недељу овако састављен: Жмара, Нацић, П. Петровић, Ћирић, Шплајт, Анђелковић, Савић, Беднар, Дреновац, Шабанов и Атанацковић

Војводина ће, према добивеним обавештењима, извршити пробу са промењеним саставом навале. Њен тим ће бити овако састављен: Черић, Мајтан, Попеску, Хас, Живковић, Божић, Медарић, Шосбергер, Рогић, Велкер и Михајловић.

Предигру ће извести подмлаци Војводине и НФК-а.

Цене места биће: 7, 10, 15 и 20 дин.

БИЦИКЛИЗАМ

Кроз Војводину ће у суботу и недељу проћи преко 70 такмичара бициклиста

Велике бициклистичке трке кроз Северну Србију односно Војводину почеће, као што смо већ јавили, у суботу изјутра да би се завршиле у недељу по подне. У свим местима питоме Војводине, почев од циља прве етапе, Србобрана, па све до Новог Сада (где такмичари треба да стигну у недељу), и најзад до коначног циља на игралишту С. к. Земуна, основани су одбори, радни и почасни, који ће имати да дочекају бициклисте.

Досада се пријавило преко 70 возача, из разних крајева Југославије, а међу њима има око 15 Словенаца, са недавним победником Петернелом.

У суботу је у Новом Саду велика боксерска приредба

Учествују и професионалци Цепина и Химелсбах

У суботу, 12 о. м. одржаће се у Новом Саду, у великој дворани „Слободе“, у 9 ч. увече, велика професионално-аматерска боксерска приредба. Програм предвиђа више јаких и занимљивих парова.

Свакако најинтересантнији меч биће између професионалаца Лазара Цепине, из Београда, екс-шампиона Југославије и. Новосађанина Лудвига Химелсбаха, првака Новог Сада. Меч је предвиђен у 10 рунди.

Поред њих двојице састају се још ови занимљиви парови: Добривој Стефановић (Београд) — Стеван Поцман (Нови Сад), у 3 рунде; Тихомир Попић (Београд) — Владимир Бајчев (Нови Сад); Милорад Родић (Београд)— Данило Зубац, (Нови Сад); Винценц Век (Нови Сад) — Фрања Фектер (Нови Сад); Игњат Мазур (Нови Сад) —Мартин Вебер (Нови Сад), и још два пара новасадских аматера.

Одмах после завршетка јесењег повенства Српске лиге, одиграће се и прва три кола пролећне сезоне

Српски лоптачки савез на својој последњој седници позабавио се и питањем искоришћења слободних термина у новембру о. г., тј. после завршетка јесењег првенства Српске лиге. На седници је донета одлука, да се одмах после завршетка јесењих борби у новембру настави са одигравањем утакмица, које су биле предвиђене за пролеће. Одиграће се само прва три кола.

Према овоме, новосадски лигаш, Војводина, после сусрета с БСК-ом и ЖАК-ом у Новом Саду, имаће још ове јесени да иде у Панчево на реванш јабучкој Југославији, затим ће имати да прими Бату и, на крају, да оде до Београда на реванш-меч са Јединством.

У пару реда...

Спортске вести са свих страна

Српски лоптачки савез у Београду дао је израдити своје значке на којима ће бити стара српска круна са српском тробојком у средини.

Бокс-меч Хрватска — Мађарска одржаће се данас у Загребу.

Павле Николић, играч Грађанског из Срем. Митровице кажњен је од стране Казненог одбора НЛП-а забраном играња у трајању од 6 месеци.

Едо План, голман С. к. Војводине отворио је у заједници са чланом управе Војводине г. Јованом Матићем мушку помодну радњу „Адам“ у Танурџићевој палати, где навијачи „црвених“ од услужног и хитрог голмана могу добити све што им треба.

Лакоатлетски потсавез у Загребу намерава да казни најстрожијим казнама оне загребачке лакоатлетичаре, који су упркос забране учествовали на 11 Балканским играма у Цариграду.

БЕСПЛАТНО ПАКЕТИЋ
Досталовог тоалетног бисера на пробу. Успех код прве употребе. Кожа, лица и тела остаје чиста, здрава, свежа и млада. Бубуљице, митесери, нечистоће лица нестају. Шаљите за трошак три динара у маркама. Кемикалија Нови Сад 144. У апотекама, дрогеријама, оригинални картон четрдесет динара. 2208

У недељу је међуградска утакмица Београд-Загреб у Загребу

Да не би потсавезне благајне остале празне, за недељу је, на место лигашких сусрета, уговорена међуградска репрезентативна утакмица Београд — Загреб у Загребу.

Тим Загреба сачињаваће углавном играчи Грађанског и Конкордије, док ће тим Београда бити састављен већином од играча БСК-а, попуњен са четворицом играча Југославије. Београдска репрезентација, према томе, имаће овај састав: Мркушић, Стојиљковић, Дубац, Манола, Броћић, Лехнер, А. Петровић, Ваљаревић, Божовић, Ђајић и Чабрић.

—ооо—

Утакмица у Старом Бечеју

Грађански-БАК (Бачко Градиште) 10:1 (4:1)

Стари Бечеј, 11 октобра. — У првенственој утакмици првог разреда Сп-а БАК је у Старом Бечеју катастрофално поражен. Иако је примио велики број голова БАК није играо слабо. Кроз цело време борио се срчано, али пред одличним и ефикасним противником морао је капитулирати. Резултат је могао бити још јаче изражен али је Грађански пропустио више сигурних шанси међу којима није искористио ни два једанаестерца.

За победника голове су дали: Ковачев 3, Трбић 2, Рељин 2, Ј. Милованов, С. Милованов и Доловац.

Власник за ДАН к. д.: ЛАЗАР АТАНАЦКОВИЋ, Краља Петра I, 9.
Ротациона штампа: ДАН к. д., штампарско-издавачко предузеће Краља Александра, 7